

Қумқо'рг'он туман давлат солиқ инспексияси бошлиғи Зафар

Турсуновнинг август ойи якуни бўйича ҳисоботи

Солиқчи - тадбиркорга кўмакчи! Бугун давлат солиқ органлари ходимлари ўз фаолиятини мазкур тамойил асосида йўлга қўйиб, солиқ тўловчиларнинг энг яқин кўмакчиси ва ишончли ҳамкорига айланмоқда.

Хусусан жорий йилнинг август ойида вилоятимизда фаолият юритаётган 294 та тадбиркорлик субектининг 24 та муаммолари ўрганилиб, имтиёзли кредит олиш, дастлабки бухгалтериясини юритиш, ҳисботларни тўлдириш ва топшириш каби 47 дан ортиқ масалалар бевосита солиқ органлари ходимлари кўмагида ҳал этилди.

Бундан ташқари, фаолиятини тўхтатган 6 нафар тадбиркорларга амалий ёрдам кўрсатилиб, фаолиятларини қайта тиклашга эришилди.

Тадбиркорлар учун тенг рақобат муҳитини яратиш, ноқонуний тарзда савдо ва хизмат кўрсатиш фаолияти билан шуғулланишнинг олдини олиш мақсадида давлат солиқ хизмати органлари ходимлари томонидагн назорат тадбирлари ўtkазилиб, 26 нафар фуқаролар ҳеч қандай хужжатларсиз тадбиркорлик фаолияти билан шуғулланаётганлиги аниқланди. Олиб борилган тушунтириш ишлари натижасида ушбу фуқароларнинг 24 нафари белгиланган тартибда давлат рўйхатидан ўтиб, қонуний тарзда тадбиркорлик фаолиятини йўлга қўйдилар.

Хўжалик юритувчи субектлар билан ўтказилган бевосита мулоқотлар ва кенг кўламли тушунтириш ишлари пировардида август ойида 139 та корхонадаги 183 нафар норасмий ишловчи фуқароларнинг фаолияти легаллаштирилди.

Агар соҳалар кесимида кўриб чиқадиган бўлсак, ишлаб чиқариш ва хизмат кўрсатиш корхоналарида 49 нафар, савдо ва умумий овқатланиш корхонарларида 51 нафар, қишлоқ хўжалиги соҳасида 39 нафар ҳамда қурилиш корхоналарида фаолият юритаётган 44 нафар фуқароларнинг фаолияти

расмийлаштирилди ва бюджетга 20,1 млн сўм қўшимча маблағ йўналтирилди.

Мамлакатимизда Президентимиз бошчилигида узоқни кўзлаб амалга оширилаётган ислоҳотлар натижасида бизнес учун эркин ва тенг рақобат майдони юзага келмоқда. Бунинг самараси тадбиркорлик субектларининг умумий товар айланмасида ҳам акс этмоқда.

Аҳамиятлиси, 2022-йилнинг август ойи давомида туманимиз солик тўловчилари томонидан 6,3 млрд сўм миқдорида солик тўланиб, белгиланган прогноз режаси 127 млн сўм ортиғи билан бажарилди. (Ушбу кўрсаткич ўтган йилнинг мос даврига нисбатан 127,1 фоизга кўпдир.) Бюджетга йўналтирилган соликларнинг асосий қисми 4,6 млрд сўми, яъни 63,5 фоизи юридик шахслар, 1,7 млрд сўми ёки 36,5 фоизи эса жисмоний шахслар ҳиссасига тўғри келди.

Солик турлари бўйича таҳлил этадиган бўлсак, тушумнинг 2,1 млрд сўм ёки 33,9 фоизини жисмоний шахслар даромад солиғи, 1,6 млрд сўм ёки 26,9 фоизини жисмоний шахсларнинг ер ва мол-мулк солиғи, айланмадан олинадиган солик 561,2 млн со'м ёки 9,0 % ҳамда қолган 1,9 млрд сўм ёки 32,1 фоизини эса бошқа соликлар ва йиғимлар ташкил этди.

Солик қарздорлигини қисқартириш борасида олиб борилган изчил ишлар натижасида 57 та корхона томонидан умумий миқдорда 220,0 млн сўмлик солик қарздорлиги тўлаб берилди.

Юртбошимизнинг “Норасмий бандлик улушини қисқартириш ҳамда меҳнат ресурслари балансини замонавий ёндашувлар асосида шакллантириш чоратадбирлари тўғрисида”ги қарорига мувофиқ ўзини ўзи банд қилган шахслар шуғулланиши мумкин бўлган фаолият турлари яна 10 тага оширилиши норасмий бандликни камайтириш йўлидаги навбатдаги муҳим қадам бўлди. Маълумот ўрнида айтиб ўтиш керакки, бугунги кунда туманимизда ўзини ўзи банд қилган фуқаролар сони 8949 нафарни ташкил этади.

Солик тизимини рақамлаштириш борасида олиб борилаётган изчил ишлар, амалиётга татбиқ этилаётган автоматлаштирилган ахборот тизимлари солик муносабатларини енгиллаштириш, хато ва камчиликларни ўз вақтида тўғрилаш имконини бермоқда.

Биргина мисол жорий йилнинг июн-август ойлари давомида “Автокамерал” дастурий маҳсули орқали вилоят миқёсидаги 58 та хўжалик юритувчи субектнинг солик ҳисботларида хато ва камчиликлар аниqlаниб, уларни бартараф этиш юзасидан текширувдан олдинги таҳлил асосида хабарномалар юборилди.

Шундан 21 нафар тадбиркорлик субектлари томонидан йўл қўйилган 138 млн сўм миқдордаги солиқ ҳисоботларидағи камчиликлар ўз вақтида тўлиқ бартараф этилди. Натижада текшириш давомида қўлланилиши лозим бўлган 27,6 млн сўм молиявий жарималар қўлланилмасдан, тадбиркорлик субектлари ихтиёрида қолди.

Мисол учун Қумқо'рг'он тумани ДСИда рўйхатга олинган "СИЛК TOWH" МЧЖ томонидан "Автокамерал" дастурий маҳсули орқали юборилган хабарномага асосан 1,3 млрд сўм айланмадан олинадиган солиқ бўйича аниқланган камчиликлар юзасидан белгиланган муддатда қайта ҳисобот тақдим этилди.

Натижада солиқ кодексига мувофиқ қўлланилиши лозим бўлган 260,0 млн сўм миқдоридаги молиявий жариманинг олди олинди.

Шунингдек, ДСИга юридик ва жисмоний шахслар томонидан келиб тушган 39 та мурожаат батафсил ўрганилиб, уларнинг 22 таси ижобий ҳал этилди. 17 та мурожаат юзасидан тушунтиришлар берилди.

Таъкидлаш жоизки, "Солиқчи - тадбиркорга кўмакчи" тамойили асосида олиб бораётган ишларимиз янада изчиллик касб этади. Зоро, биз солиқ тўловчиларнинг ишончли ҳамкори ва энг яқин кўмакчисимиз!

Зафар Турсунов,

Қумқо'рг'он туман давлат солиқ инспекцияси бошлиғи